

هیأت علمی تازه نفس

من دوره کارشناسی تا دکترا را در دانشگاه صنعتی اصفهان درس خوانده‌ام و همیشه هم از دانشجویان ممتاز دوره خودم بودم. همزمان با تحصیل در دوره دکترا، به صورت حق التدریس در دانشگاه آزاد شروع به کار کردم و همان سال ۸۶ که درسم تمام شد، به طور رسمی عضو هیأت علمی دانشگاه آزاد اصفهان شدم. خیلی انگیزه داشتم و دنبال کارهای تحقیقاتی بزرگتر از هدایت پروژه‌های معمول دانشجویی بودم. سال اول چون رشته و مطالعاتم روی گندم بود، یک طرح تحقیقاتی روی گندم نان نوشتیم و اجرا کردیم. یکی از همکارانمان در دانشکده، آقای اقتداری، که می‌دانست رشته ما اصلاح نباتات است، آمد و گفت شما می‌توانید فکری برای بذرهای هیبریدی صیفی جات بکنید؟ خودش کارشناسی ارشد زراعت بود و ۱۰ سال می‌شد که در کار گلخانه‌داری و مشاوره‌ی گلخانه بود و از نزدیک می‌دید که بذر خیار و گوجه، فلفل و بادمجان، همه وارداتی است. مرتب می‌آمد و صحبت می‌کرد و سعی می‌کرد تا من و همکاران متخصص اصلاح نباتات را ترغیب کند که بیایند در حوزه بومی‌سازی بذر صیفی جات کار کنند. من هم تازه نفس و پرانرژی، قبول کردم که کارهای تحقیقاتی‌اش را شروع کنم و امکان‌سنجی کنیم که آیا می‌توانیم چنین کاری انجام بدهیم یا نه. همین تحقیق و بررسی منابع و نوشتن طرح پیشنهادی صیفی جات، دو سال از من زمان گرفت. چون قبلاً مطالعاتم روی گندم و غلات بود، اول باید صیفی جات را خوب بررسی می‌کردم و خصوصیات گیاه را می‌شناختم. بعد هم نوبت به بذر هیبرید می‌رسید که خودش

یک محصول با تکنولوژی و فرایند پیچیده بود. همین الان هم که بیش از پانزده سال از شروع کار ما گذشته، تعداد کشورهایی که در زمینه تولید بذر هیبرید دارند در دنیا کار می‌کنند، خیلی محدود است. شرکت‌هایی که بازار دنیا را در دست دارند هم به تعداد انگشتان دست می‌رسند و اینطور نیست که روش‌های تولید اقتصادی‌شان را خیلی سرراست در متون علمی نوشته باشند. مثلاً یک ماده ضروری در کار رادر مقالات مختلف، هر کدام یک جور تعریف کرده بودند. باید همه را تست می‌کردم و هر کدام چند ماه زمان می‌برد تا فرمول تهیه و تولیدش تثبیت بشود و اثرش اندازه‌گیری بشود. چندین کتاب و صدها مقاله می‌خواندم و مانند درست کردن یک پازل، مراحل و قطعه‌ها را کنار هم می‌چیدم تا به یک روند مشخص و کارآمد برسم.

بذر هیبرید صیفی جات

بذر صیفی جاتی که کشاورزها استفاده می‌کنند چند نوع است؛ بذرهای بومی و استاندارد اغلب از لحاظ عملکرد و میزان باردهی و وزن محصول، چندان قوی نیستند و در گلخانه‌ها که هزینه تولید بالایی دارند، مورد استفاده قرار نمی‌گیرند. بذرهای هیبرید، به خاطر اصلاح و تحقیقاتی که رویشان انجام شده است، با کیفیت‌ترین بذر صیفی جات هستند؛ عملکرد و تناژ محصولشان خیلی بالاتر از انواع دیگر بذر است و کیفیت محصول هم به خاطر یکنواختی و یکدستی بالاتر است. مثلاً اگر گوجه است، همه محصول آن گلخانه‌گردند نه اینکه یکی گرد باشد و یکی تخم‌مرغی و یکی پهن. یا اگر

”

یکی از همکارانمان در دانشکده، آقای اقتداری، که می‌دانست رشته ما اصلاح نباتات است، آمد و گفت شما می‌توانید فکری برای بذرهای هیبریدی صیفی جات بکنید؟ مرتب می‌آمد و صحبت می‌کرد و سعی می‌کرد تا من و همکاران متخصص اصلاح نباتات را ترغیب کند که بیایند در حوزه بومی‌سازی بذر صیفی جات کار کنند. من هم تازه نفس و پرانرژی، قبول کردم که کارهای تحقیقاتی‌اش را شروع کنم و امکان‌سنجی کنیم که آیا می‌توانیم چنین کاری انجام بدهیم یا نه